

វ៉ាក់សាំង COVID-19 សំណួរដែលគេតែងតែសួរ

បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព៖ ថ្ងៃទី 22 ខែធ្នូ ឆ្នាំ 2020

ព័ត៌មានទូទៅ

ពេលណាទើបខ្ញុំអាចចាក់វ៉ាក់សាំង COVID-19 បាន?

Mass General Brigham កំពុងអនុវត្តតាមការណែនាំពីមន្ត្រីសុខភាពសាធារណៈ។ ក្រុមមនុស្សទីមួយដែលនឹងទទួលបានវ៉ាក់សាំងគឺបុគ្គលិកថែទាំសុខភាពជួរមុខ។ អ្នកជំងឺក្នុងមណ្ឌលថែទាំសុខភាពរយៈពេលវែង និងមណ្ឌលថែទាំមនុស្សចាស់ ក៏អាចទទួលបានវ៉ាក់សាំងផងដែរ។

តើពេលណាទើបវ៉ាក់សាំងនឹងមានសម្រាប់សាធារណជនទូទៅ?

បច្ចុប្បន្ននេះ មន្ត្រីសុខភាពសាធារណៈ ក្នុងរដ្ឋ Massachusetts គិតថា សាធារណជននឹងអាចទទួលបានវ៉ាក់សាំងនាពេលណាមួយ ចន្លោះខែមេសា និងខែមិថុនា ឆ្នាំ 2021 ។ លទ្ធភាពទទួលបាននេះនឹងត្រូវបានសម្របសម្រួលតាមរយៈក្រសួងសុខភាពសាធារណៈនៃរដ្ឋ Massachusetts (Massachusetts Department of Public Health)។

ប្រសិនបើអ្នកមានការប្រឈមខ្ពស់ មានអាយុ 65 ឆ្នាំ ឬចាស់ជាងនេះ ឬធ្វើការក្នុងអាជីពជាក់លាក់មួយចំនួនដូចជា វិស័យអប់រំ ដឹកជញ្ជូន ឬ ការងារសាធារណៈ អ្នកប្រហែលជាអាចទទួលបានវ៉ាក់សាំងឆាប់ជាងនេះ រវាងខែកុម្ភៈនិងខែមេសា។ មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងជំងឺ (Centers for Disease Control, CDC) មានព័ត៌មានបន្ថែមនៅលើគេហទំព័ររបស់ពួកគេ អំពីជនណាដែល មានការប្រឈមនឹងជំងឺធ្ងន់ធ្ងរខ្ពស់ និងអំពីពេលដែលវ៉ាក់សាំងអាច រកបានដល់សាធារណជនទូទៅ។

តើយើងដឹងថាវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពដោយរបៀបណា?

វ៉ាក់សាំង COVID-19 បានបង្ហាញថាមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ នេះបើយោងតាមការសាកល្បងក្នុងដំណាក់កាលទី 3 វ៉ាក់សាំង Pfizer មានប្រសិទ្ធភាព 95% ក្នុងរយៈពេល 7 ថ្ងៃបន្ទាប់ពីចាក់លើកទីពីរ។ វ៉ាក់សាំង Moderna មានប្រសិទ្ធភាពចំនួន 94% ក្នុងពេល 14 បន្ទាប់ពីការចាក់លើកទីពីរ។ លទ្ធផលទាំងនេះមានភាពដូចគ្នារវាងភេទ អាយុ ពូជសាសន៍ និងអម្បូរសាសន៍។

តើប្រព័ន្ធភាពសាំនឹងមានរយៈពេលយូរ ឬនណា ឆ្លាប់ពីខ្ញុំបានទទួលវ៉ាក់សាំង? តើខ្ញុំត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងរៀងរាល់ឆ្នាំឬទេ?

យើងមិនទាន់ដឹងពីរឿងនេះនៅឡើយទេ។ ការសាកល្បងខាងក្តីនិកនឹងបន្តតាមដានអ្នកចូលរួមដើម្បីឱ្យដឹងថាតើការការពារមានរយៈពេលយូរ ឬនណា។ យើងនឹងផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗនៅពេលដែលមាន។

ដោយសារយើងមិនទាន់ដឹងនៅឡើយទេ តើការវ៉ាក់សាំងមានរយៈពេលយូរ ឬនណា ការលាងដៃ ពាក់ម៉ាស់ និងរក្សាគម្លាតក្នុងសង្គម នៅតែសំខាន់។

តើយើងអាចឈប់ពាក់ម៉ាស់ និងឈប់នៅឃ្លាតឆ្ងាយបានទេ បន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងរយៈពេល?

ទេ មិនទាន់បានទេ។ យើងដឹងថាវ៉ាក់សាំងការពារអ្នកពីការឈឺ ប, ឆ្អែយើងមិនដឹងថាវាបញ្ឈប់អ្នកពីការចម្លងទៅអ្នកដទៃឬយ៉ាងណាទេ។ ដោយសារតែមិនមែនមនុស្សគ្រប់គ្នាសុទ្ធតែបានចាក់វ៉ាក់សាំងភ្លាមៗទេនោះ យើងត្រូវតែប្រយ័ត្នដើម្បីការពារអ្នកដទៃ។ ទោះបីជាអ្នកចាក់វ៉ាក់សាំងហើយក៏ដោយ អ្នកនៅតែត្រូវពាក់ម៉ាស់ រក្សាគម្លាតក្នុងសង្គម និងលាងដៃរបស់អ្នក។ អ្នកជំនាញខាងគ្រប់គ្រងការឆ្លងមេរោគនឹងប្រាប់ឱ្យយើងដឹងថាពេលណាមានសុវត្ថិភាពក្នុងការកែប្រែ ឬបញ្ឈប់វិធានការសុវត្ថិភាពទាំងនេះ។

តើ អ្វីបានជាយើងត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងប្រសិនបើយើងត្រូវពាក់ម៉ាស់ និងរក្សាគម្លាតក្នុងសង្គមដដែល?

យើងត្រូវប្រើឧបករណ៍ទាំងអស់ ដែលយើងមាន ដើម្បីបញ្ឈប់ការរាតត្បាតនៃមេរោគ។ រួមគ្នាទាំងវ៉ាក់សាំង COVID-19 និងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃសាមញ្ញៗដូចជាការពាក់ម៉ាស់ និងការរក្សាគម្លាត

នៅក្នុងសង្គមនិងផ្តល់ការការពារល្អបំផុតពីមេរោគ COVID-19 ។ ហើយ ទោះបីជាការវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពពី 90% ទៅ 95% ក៏ដោយ អ្នកនៅតែមិនដឹងថា វាមានប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងណាសម្រាប់អ្នក។ ប្រហែលជា 5% ទៅ 10% នៃអ្នកដែលបានទទួលវ៉ាក់សាំង នៅតែអាចឆ្លងមេរោគនេះបាន។ អ្នកគួរតែធ្វើអ្វីគ្រប់យ៉ាង ដែលអ្នកអាចធ្វើបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយការ ប្រឈមរបស់អ្នកពីការឆ្លងមេរោគ និងពីការចម្លងវាទៅអ្នកដទៃ។

តើមនុស្សអាចឆ្លងមេរោគ COVID-19 ពីវ៉ាក់សាំងដែរឬទេ?

ទេ។ វ៉ាក់សាំងនេះមិនមានផ្ទុកមេរោគទាំងមូល ឬមេរោគដែលនៅរស់នោះទេ ដូច្នេះវាមិនអាចបណ្តាលឱ្យមានជំងឺ COVID-19 នោះទេ។

ខ្ញុំបានឆ្លងមេរោគ COVID-19 រួចហើយ។ តើខ្ញុំគួរចាក់វ៉ាក់សាំងដែរឬទេ?

បាទ/ចាស នៅពេល វាមានសម្រាប់រូបអ្នក អ្នកនៅតែអាចចាក់វ៉ាក់សាំងបានប្រសិនបើអ្នកធ្លាប់មានមេរោគ COVID-19 ហើយបានជាសះស្បើយហើយនោះ។ ប្រសិនបើអ្នកកំពុងតែធ្លាក់ខ្លួនឈឺយ៉ាងសកម្មពីមេរោគ COVID-19 ឬមាន [រោគសញ្ញាដែលអាចបណ្តាលមកពីមេរោគ COVID-19](#) អ្នកមិនគួរចាក់វ៉ាក់សាំងនោះទេ។

តើវ៉ាក់សាំងមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ?

មនុស្សមួយចំនួនទទួលរងផលប៉ះពាល់បន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងហើយ។ ចំពោះទាំងវ៉ាក់សាំង Pfizer និង Moderna ផលប៉ះពាល់ស្រាល ៗ ភាគច្រើននឹងធូរស្រាលទៅវិញក្នុងរយៈពេលប្រហែលមួយថ្ងៃ។

- រោគសញ្ញាដែលត្រូវបានគេរាយការណ៍ជាទូទៅពីវ៉ាក់សាំង Pfizer គឺការឈឺចាប់នៅកន្លែងចាក់ ការអស់កម្លាំង ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ឈឺសន្លាក់និងរងាញាក់។
- រោគសញ្ញា ដែលត្រូវបានគេរាយការណ៍ញឹកញាប់បំផុតពីវ៉ាក់សាំង Moderna គឺការឈឺចាប់នៅកន្លែងចាក់ ការអស់កម្លាំង ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ រងាញាក់ ឈឺសន្លាក់ ឡើង កូនកណ្តុរនៅដៃចាក់ ចង្កោរ និងក្អក និងក្អិនក្តៅ។

តើខ្ញុំអាចស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមនៅកន្លែងណា?

- អត្ថប្រយោជន៍នៃការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារមេរោគ COVID-19 - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/vaccine-benefits.html>
- នៅពេលដែលវ៉ាក់សាំងមានចំនួនកំណត់ តើអ្នកណាត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងមុនគេ? - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations.html>
- វ៉ាក់សាំង COVID-19 ក្នុងរដ្ឋ Massachusetts - <https://www.mass.gov/covid-19-vaccine-in-massachusetts>
- ជនដែលប្រឈមនឹងការឈឺធ្ងន់ធ្ងរខ្ពស់ - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/faq.html#People-at-Higher-Risk-for-Severe-Illness>
- រដ្ឋបាលចំណីអាហារនិងឱសថ ថ្នាំវ៉ាក់សាំង COVID-19 ឈ្មោះ: Pfizer-BioNTech <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/pfizer-biontech-covid-19-vaccine>
- រដ្ឋបាលចំណីអាហារនិងឱសថ ថ្នាំវ៉ាក់សាំង COVID-19 ឈ្មោះ: Moderna - <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/moderna-covid-19-vaccine>
- គេហទំព័រមេរោគ COVID-19 របស់ Mass General Brigham <https://www.massgeneralbrigham.org/covid19>

ប្រតិកម្ម

តើខ្ញុំគួរប្រុងប្រយ័ត្នអំពីប្រតិកម្មទៅនឹងវ៉ាក់សាំង COVID-19 ដែរឬទេ?

មានរបាយការណ៍ខ្លះ ដែលនិយាយថាមនុស្សមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរបន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំង។ មនុស្សមួយចំនួនក៏មានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ដែលគេហៅថា អាណាហ្វ្រិឡាក់ស៊ី (anaphylaxis)។ ផ្អែកលើបញ្ហានេះ រដ្ឋបាលចំណីអាហារនិងឱសថសហរដ្ឋអាមេរិកនិង CDC ណែនាំថា អ្នកដែលមានប្រតិកម្មអាណាហ្វ្រិឡាក់ស៊ីចំពោះគ្រឿងផ្សំណាមួយនៅក្នុងវ៉ាក់សាំង COVID19 មិនគួរ

ចាក់វ៉ាក់សាំងនោះទេ។ អ្នកដែលមានប្រតិកម្មចំណីអាហារ ឬប្រតិកម្មផ្លូវដទៃទៀត អាចទទួលវ៉ាក់សាំងបាន។

ជាទូទៅ អ្នកជំងឺភាគច្រើន ដែលមានប្រតិកម្មនឹងវ៉ាក់សាំងមួយ អាចចាក់វ៉ាក់សាំងផ្សេងទៀតដោយសុវត្ថិភាព។ ប្រសិនបើអ្នកមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹង វ៉ាក់សាំង ការព្យាបាលដោយចាក់ថ្នាំ ឬសមាសធាតុណាមួយនៃវ៉ាក់សាំង COVID-19 ដែលអ្នកនឹងទទួលបាន អ្នកគួរតែពិគ្រោះជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំបឋម ឬអ្នកជំនាញខាងប្រតិកម្មផ្លូវ (ប្រសិនបើអ្នកមាន) អ្នកផ្តល់សេវារបស់អ្នកអាចជួយអ្នកក្នុងការសម្រេចចិត្ត ថាតើវាមានសុវត្ថិភាពក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំងដែរឬទេ។

តើវ៉ាក់សាំង COVID-19 របស់ Pfizer-BioNTech និង Moderna មានធាតុផ្សំអ្វីខ្លះ?

វ៉ាក់សាំង COVID-19 របស់ Pfizer និង Moderna មិនមានផ្ទុកជាតិខាប់អន្លិលពីក្នុងឆ្នឹង ស៊ុត ឬជំរនោះទេ។ ដូចគ្នានេះផងដែរ ឆ្លុកគម្របបិទដបវ៉ាក់សាំងក៏មិនមានផលិតចេញពីជំរកៅស៊ូ ធម្មជាតិផងដែរ។ អ្នកជំងឺដែលមានប្រតិកម្មជាមួយនឹងជំរ អាចចាក់វ៉ាក់សាំង COVID-19 របស់ Pfizer ឬ Moderna បាន។

ទាំងវ៉ាក់សាំង COVID-19 របស់ Pfizer និង Moderna សុទ្ធតែមានជាតិជំរ **polyethylene glycol** ។ ប្រតិកម្មទៅនឹងជាតិជំរ polyethylene glycol កម្រមានណាស់។ អ្នកជំងឺដែលមានប្រតិកម្មជាមួយជំរ polyethylene glycol គួរតែពិគ្រោះជាមួយអ្នកផ្តល់សេវារបស់ពួកគេ មុនពេលចាក់វ៉ាក់សាំង ទាំងវ៉ាក់សាំង Pfizer ឬ Moderna ។

ធាតុផ្សំវ៉ាក់សាំង COVID-19 របស់ Pfizer-BioNTech និង Moderna

	Pfizer-BioNTech	Moderna
សកម្ម	ភ្នាក់ងារនាំសារ RNA ដែលត្រូវបានគេ កែនុយក្លេអូសាយដ៍ (Nucleoside-modified messenger RNA, modRNA) ដែលកត់ត្រាលេខកូដ ខ្មែងចម្លង គ្លីកូប្រូតេអ៊ី (S) ((S) glycoprotein) របស់មេរោគ SARS-CoV-2	mRNA ដែលត្រូវបានគេ កែនុយក្លេអូសាយដ៍ (Nucleoside-modified mRNA) ដែលកត់ត្រាលេខកូដ ខ្មែងចម្លង គ្លីកូប្រូតេអ៊ី (S) ((S) glycoprotein) របស់មេរោគ SARS-CoV-2
អសកម្ម - លីពីត	(4-hydroxybutyl)azanediylbis(hexane-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoate)	SM-102 (ក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់ Moderna)
	2[(polyethylene glycol [PEG]-2000)-N,N-ditetradecylacetamide	Polyethylene glycol (PEG) 2000 dimyristoyl glycerol (DMG)
	1,2-distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine	1,2-distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine
	កូលេស្តេរ៉ូល	កូលេស្តេរ៉ូល
	Potassium chloride, monobasic potassium phosphate, sodium	Tromethamine, tromethamine

អសកម្ម - អំបិល ស្ករ ធាតុ ទ្រាប់	chloride, dibasic sodium phosphate dihydrate	hydrochloride, acetic acid, sodium acetate
	ស្ករ (sucrose)	ស្ករ (sucrose)
	ធាតុពង្រាវ ដែលបន្ថែមទៅក្នុង វ៉ាក់សាំងសម្រាប់ការចាក់ គីសូលូយស្យុងអំបិល (Sodium Chloride)	មិនចាំបាច់មានធាតុពង្រាវ